

καὶ φράσεις, τότε ἡσχολήθησαν περὶ τὴν πρότασιν, τὴν σύνταξιν, καὶ οὕτως Ἀπολλώνιος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐγένετο ὁ πατὴρ τῆς συντάξεως.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων οἱ Ἕλληνες ἐξήτασαν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν καὶ ἀπὸ καλλιλογικῆς, αἰσθητικῆς ἀπόψεως. Καὶ φαίνεται λίαν φυσικὸν ὅτι ἔθνος ὅπερ τοσοῦτον ἐλάτρευσεν, ἔθεοποίησε τὸ καλόν, ἔμελλε πάντως νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦτο, νὰ ζητήσῃ νὰ ἐξάρῃ, καταδείξῃ καὶ συστήσῃ τὰ καλά, ἀποτρέψῃ δὲ ἀπὸ τῶν ἀπαρεσκόντων αὐτῷ. Ἐντεῦθεν οὐ μόνον οἱ συγγραφεῖς πλεῖστον ἐπεμελοῦντο κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἔργων αὐτῶν, ἵνα ἐκλέγῃσι καλὰς, εὐήχους λέξεις καὶ φράσεις, ἀλλὰ καὶ οἱ Γραμματικοὶ ἐφρόντιζον ν' ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τῶν *κακεμμάτων, τῶν κακοσυνθέτων, τῶν ἐχόντων ἐπαλληλίαν ὁμοίων συμφώνων, κακοφωνίαν, ἀπὸ τῶν οὐκ εὐφώνων, τῶν δυσεκφόρων, τῶν δυσφήμων, τῶν οὐκ εὐγραμματῶν* κτλ.

Διὰ τῶν μελετῶν καὶ διδασμάτων τούτων κατωρθώθη ὥστε οὐ μόνον τὰ πονήματα τῶν μεγάλων συγγραφέων, ἐπιμελῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν περὶ αὐτὰ ἀσχολουμένων, νὰ ἀποβαίνωσι πλήρη εὐρυθμίας, εὐστομίας καὶ χάριτος καὶ δὴ χάρμα καὶ ἐντρυφήμα τῶν ἀναγινωσκόντων, ἀλλὰ καὶ ὁ συνήθης τῶν πεπαιδευμένων λόγος νὰ ἔχῃ μουσικόν τι καὶ ἡδὺ ἐπὶ τούτῳ δέ, οὐχὶ ἄνευ τινὸς ἴσως φθόνου, ὁ Ὁράτιος εἶπεν ὅτι «μόνοις τοῖς Ἕλλησι δέδοται λαλεῖν στρογγύλῳ τῷ στόματι».

Νοεῖται δ' οἰκοθεν ὅτι ἐκεῖνοι πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἀγαθῶν τούτων καὶ περὶ τὴν καλὴν ἀπαγγελίαν σφόδρα ἡσκούντο καὶ μεγάλως ἐφιλοτιμοῦντο ν' ἀναγινώσκωσι λαμπρῶς, καὶ τὰ συγγράμματα αὐτῶν δὲν ἐδημοσίευσεν εὐθύς ὡς ἐπεράτουν αὐτά, μετ' ἡμέραν ἀκόμη τὴν μελάνην· ἀλλ' ἐπὶ μακρὸν (ἐννέα ὅλα ἔτη παραγγέλλει ὁ Ὁράτιος) ἐφύλαττον παρ' ἑαυτοῖς, διώρθουν καὶ συνεπλήρουσιν αὐτά, ἢ ὅπως λέγει ὁ Πλούταρχος περὶ τοῦ Ἰσοκράτους ὅτι «*ἀντίθετα καὶ πάρισα καὶ ὁμοιοπύκνωτα κολλῶν καὶ συντιθεῖς μονοτονὸν κολαπτήρσι καὶ ξυστήρσι τὰς περιόδους ἀπολεαίνων ἐγήρασεν*». Ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο διότι ἐκεῖνοι ἐγήρασκον τελειοποιούντες τὰ ἔργα αὐτῶν, ταῦτα οὔτε ἐγήρασαν οὔτε θὰ γηράσωσιν, ἀλλ' αἰείποτε νέα καὶ θάλλοντα ἀνεγινώσκοντο πάντοτε, διέπλαττον τοὺς γενναίους χαρακτηῖρας καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἔκτοτε μέχρι σήμερον ὑπῆρξαν τὸ παιδεύμα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΙΣ

Εἰς ἀδεξίαν κυμβαλίστριαν

Τόσο πολὺ χριστιανικὰ πᾶνε τὰ δάκτυλά σου,
ποῦ δὲν γνωρίζει ἢ ἀριστερὰ τί κάνει ἢ δεξιὰ σου!

ΣΑΤΑΝΑΣ